

Ministerie van Defensie

Militaire Inlichtingendienst
Afdeling Inlichtingen

Postbus 20701
2500 ES Den Haag

Telefoon (070) 31 880 04
Telex 31337 MVD/GV/NL
Telefax (070) 31 879 51

Aan:
Zie verzendlijst

Uw brief

Uw kenmerk

Ons nummer

Datum

D199003011

23 juni 1999

Onderwerp

Voormalig Joegoslavië (20/99)

1. Hierbij doe ik U toekomen een notitie over de recente ontwikkelingen in het voormalige Joegoslavië.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst

Commodore

Bijlagen

één (1)

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden.

Bezoekadres

Kalvermarkt 28, Den Haag

Doorkiesnummer

(070) 31 86634

VERZENDLIJST behorende bij brief MID nr. D1899 003011

d.d. 23 juni 1999

AAN:

Ministerie van Algemene Zaken

t.a.v. Coördinator van de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, Dhr. L.A. Geelhoed

Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst

t.a.v. [REDACTED]

Ministerie van Buitenlandse Zaken

t.a.v. plv DGPZ

NL-HPMV NAVO-Brussel

DCBC, t.a.v. Hfd Dplg door middel van hardcopy en diskette

INTERN:

HMID

HACIV t.a.v. BCI

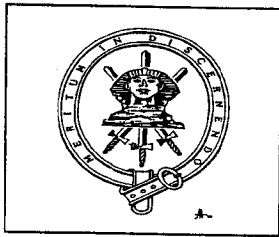
HAI

MID-cel

HAO

HAVI

Archief

MINISTERIE VAN DEFENSIE
MILITAIRE INLICHTINGEDIENST
Afdeling Inlichtingen

ONTWIKKELINGEN IN DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE FEDERATIE

21/99

(Afgesloten 231200 JUN 1999)

Conclusie/voorzicht

Recente uitspraken ondersteunen dat in Bosnië-Herzegovina nog steeds etnisch-nationalistische thema's dominant zijn en als splijtzwam blijven fungeren.

Het UCK versterkt haar positie in Kosovo en treedt in feite op als legitieme vertegenwoordiger van de Kosovo-Albanezen, hoewel de doelstellingen van het UCK op gespannen voet blijven staan met de doelstellingen in de VN-resolutie. Het UCK lijkt aan de winnende hand in de rivaliteit met de "schaduwregering" van de LDK.

Bosnië-Herzegovina

Vrees voor massale terugkeer vluchtelingen

De leider van de Bosnisch-Servische associatie van vluchtelingen, Bajic, heeft de vrees uitgesproken dat er een proces van massale terugkeer van Moslims op gang gaat komen. Hij zei dat dit alleen aanvaardbaar is als de status van de Servische vluchtelingen is geregeld. In zijn visie zou dat erop neerkomen dat het merendeel van de Serviërs die uit de Moslim/Kroatische Federatie (MKF) zijn gevlucht, in de Bosnisch-Servische republiek (RS) zullen mogen blijven. Inmiddels heeft een woordvoerder van de RS-regering verklaard dat de RS zich opmaakt voor de opvang van meer dan 10.000 vluchtelingen uit Kosovo.

Hoewel de vrees voor een "massale terugkeer" sterk overdreven is, dringt met name de internationale gemeenschap aan op stappen in de richting van het herstel van de vooroorlogse etnische situatie. Hier en daar keren individuele vluchtelingen, vrijwel uitsluitend Moslims, terug naar de RS. Soms leidt dat tot geweld, soms niet. Eén van de belangrijkste argumenten die worden gebruikt om het gebrek aan vooruitgang te verklaren, is het feit dat de woningen van vluchtelingen momenteel door andere vluchtelingen worden bewoond. Voor een deel is dat argument terecht, maar soms wordt het ook gebruikt ter rechtvaardiging van de wens om het eigen gebied etnisch "zuiver" te houden. In dit opzicht is het opmerkelijk dat de RS kennelijk weinig mogelijkheden ziet om Moslims te laten terugkeren, maar wél plaats heeft voor tienduizend (vermoedelijk Servische) vluchtelingen uit Kosovo.

Izetbegovic is het eens met Silajdzic

De Moslim-vertegenwoordiger in het Bosnische presidium en voorzitter van de belangrijkste Moslim-partij SDA, Izetbegovic, heeft steun uitgesproken aan een eerder voorstel van de Bosnische co-premier Silajdzic (eveneens Moslim) om de terugkeer van vluchtelingen in Bosnië-Herzegovina desnoods met gebruik van geweld af te dwingen. Hij stelde zelfs voor dat de legale status van de RS zou moeten worden opgeschort als de RS de terugkeer van niet-Serviërs onmogelijk blijft maken. De kwestie-Kosovo heeft de discussie over de terugkeer van Bosnische vluchtelingen naar hun oorspronkelijk woonplaats ook weer gestimuleerd. Uit de uitspraken van Silajdzic en Izetbegovic blijkt hoezeer de etnische verdeeldheid, ondanks alle optische vooruitgang in het vredesproces, de agenda's blijft beheersen. Daarbij is het opmerkelijk dat de Moslims uitsluitend de Serviërs voor de impasse in de terugkeerproblematiek verantwoordelijk stellen, terwijl in de praktijk alle drie de etnische groeperingen zich aan tegenwerking schuldig maken. Uit de opstelling van Izetbegovic blijkt overigens ook dat hij nog steeds op één lijn zit met Silajdzic, ondanks het feit dat zij niet tot dezelfde partij behoren. De kans dat Silajdzic Izetbegovic op termijn in tenminste één van zijn functies zal opvolgen, is nog steeds groot.

Moslim/Kroatische Federatie (MKF)

Prskalo onder druk van HVIDRA

De Bosnisch-Kroatische veteranenorganisatie HVIDRA heeft felle kritiek geuit op de burgemeester van Mostar, Prskalo (Kroaat). Aanleiding was het feit dat VS-afgezant Gelbard Prskalo en zijn plaatsvervanger Orucevic (Moslim) lof had toegezwaaid voor het ondertekenen van een overeenkomst inzake de terugkeer van vluchtelingen naar beide delen van Mostar. Deze melding is illustratief voor de rol die HVIDRA in de Bosnisch-Kroatische politiek speelt. Hoewel Prskalo zeker niet als gematigd bekend staat en de terugkeer van Moslims naar het "Kroatische" deel van Mostar op alle mogelijke manieren heeft weten te dwarsbomen, is hij het doelwit van kritiek als hij zelfs maar een overeenkomst met de Moslims ondertekent. Dat is tekenend voor de onverzoenlijke opstelling van HVIDRA. Dat het daarbij niet alleen om verbale uitingen gaat, wordt aangetoond door het feit dat een huis van Prskalo in het verleden reeds doelwit van een aanslag is geweest, omdat Prskalo het had aangedurfd een veroordeling van de verdrijving van Moslims uit west-Mostar te veroordelen. HVIDRA lijkt met name in Mostar, maar ook in andere delen van "Kroatisch" Bosnië-Herzegovina aan invloed te winnen. Dat kan negatieve gevolgen hebben voor de toch al afwijzende opstelling van de Bosnische Kroaten ten aanzien van etnische herintegratie in de MKF.

Joegoslavië

SRS blijft in regering

De leider van de extreem-nationalistische SRS en Servisch vice-premier Seselj heeft (voorlopig) aan alle speculaties rond de regeringscrisis in Servië een eind gemaakt, door te verklaren dat de vijftien SRS-ministers tot de volgende verkiezingen deel zullen blijven uitmaken van de regering. Het opstappen van Seselj's partijgenoten een week geleden diende binnenlands-politieke doelen. De SRS had immers gezegd dat de stationering van NAVO-troepen op Servisch grondgebied onacceptabel was. In de overtuiging dat zijn vertrek Joegoslavië nog meer schade zou berokkenen, was Seselj's stap vanaf het begin dubieus. Doordat de president van Servië, Milutinovic, het ontslag van de SRS-ministers nietig verklaarde, kon Seselj zonder gezichtsverlies blijven meeregeren. Zoals al eerder bericht, wijzen de nieuwe ontwikkelingen in Belgrado erop dat federaal president Milosevic en Seselj een "deal" hebben gesloten. Beide leiders weten dat zij als hoofdverantwoordelijken voor de oorlog in post-conflict Joegoslavië op elkaar aangewezen zijn.

Djindjic vraagt steun voor strijd tegen Milosevic

De leider van de oppositionele Servische Democratische partij, Djindjic, heeft gesteld dat de situatie in Joegoslavië uiterst complex is. Milosevic heeft volgens Djindjic zijn greep op het land versterkt, waarbij vooral gebruik is gemaakt van de NAVO-bombardementen op Joegoslavië. Bovendien zal het moeilijk zijn de Joegoslavische bevolking ervan te overtuigen dat "bommen en de NAVO iets anders zijn dan democratie". Djindjic riep op tot bundeling van alle oppositionele krachten in Joegoslavië tegen het regime. Ook verzocht hij om buitenlandse steun om het verzet tegen Milosevic te financieren. Impliciet bekritiseerde hij de aanklacht van Milosevic wegens oorlogsmisdaden, omdat daardoor Milosevic een additionele impuls heeft om concessies af te wijzen.

De positie van de Servische oppositie is uiterst penibel. Niet alleen is zij hopeloos verdeeld, vooral over persoonlijke kwesties, maar ook wordt het Milosevic c.s. eenvoudig gemaakt om iedere vorm van kritiek uit te leggen als collaboratie met de (voormalige) vijand, de NAVO. Djindjic heeft volkomen gelijk als hij stelt dat de feitelijke oorlogssituatie het Servische bewind in de kaart heeft gespeeld: met een beroep op die situatie is wat er nog restte aan persvrijheid en onafhankelijk onderwijs, nog meer gelimiteerd. Het zal dan ook, zoals de Servische oppositie voortdurend aangeeft, geen toeval zijn dat de Servische regering allerminst haast maakt met het opheffen van de tijdens de oorlog uitgeroepen noodtoestand. Ook Djindjic's geloofwaardigheid is ernstig aangetast door de lastercampagne van het regime. Zelfs het feit dat hij uit vrees voor zijn leven is ondergedoken, wordt nu tegen hem gebruikt. Hoewel de onvrede over de huidige toestand onder de Joegoslavische bevolking groot is, zijn er nauwelijks aanwijzingen dat dit zich tegen het bewind keert. De kans op een spoedige politieke omwenteling in Servië is klein.

Draskovic dringt aan op hervormingen

De leider van de oppositionele SPO en voormalig federaal vice-premier Draskovic heeft gewaarschuwd dat het herstel van Servië en de beëindiging van het internationale isolement van Joegoslavië uitsluitend mogelijk is als er onmiddellijke veranderingen in het politieke en economische systeem van het land worden doorgevoerd. Dat zou ook de voorwaarde zijn voor internationale hulp aan Joegoslavië. Overigens zou dat

[REDACTED]

ook noodzakelijk zijn om Kosovo voor Servië te behouden. Om die reden dringt de SPO aan op opheffing van de staat van oorlog, op het herstel van de persvrijheid en op snelle verkiezingen. Milosevic zou zich volgens Draskovic aan de federale Grondwet moeten houden en daardoor slechts ceremoniële functies moeten uitoefenen.

Vermoedelijk is laatstgenoemde uitspraak van Draskovic cruciaal voor de toekomst. Blijkbaar is hij van mening dat de door hem genoemde hervormingen mogelijk zijn terwijl Milosevic en zijn partij aan de macht blijven. Dat is consistent met het eerdere gedrag van Draskovic; tot voor enkele maanden vormde zijn partij een coalitie met de socialisten van Milosevic en nog vorige week bleek de SPO niet afkerig van regeringsdeelname, mits de door hem vermaledijde SRS de regering verlaat. Zoals gesteld is de positie van de Servische oppositie marginaal en hoewel Draskovic op het oog zware eisen stelt, is het niet uitgesloten dat hij zich door de socialisten laat paaien met regeringsdeelname of andere concessies. In dat geval is de kans dat de (rest van de) oppositie de positie van het bewind kan aantasten, minimaal.

Kosovo

UCK vestigt politiek gezag

De minister voor lokaal bestuur in de regering die is opgezet door het "Kosovo Bevrijdingsleger" (UCK), Buja, heeft verklaard dat in heel Kosovo lokaal bestuur is georganiseerd en reeds functioneert. De woordvoerder van die regering, Krasniqi, heeft in een interview op de Albanese televisie verklaard dat het opbouwen van bestuursinstellingen nog zal worden versneld nu de regering zetelt in de hoofdstad Pristina. Dat het niet alleen om woorden gaat, blijkt uit het feit dat op 15 juni een lokaal bestuur onder UCK-auspiciën is opgezet. Op de Internet-site van de regering wordt gesteld dat het UCK, als de Servische en Joegoslavische eenheden volledig uit Kosovo zijn verdwenen, kan worden omgevormd tot een beveiligingsmacht. Zo zou een segment van het UCK op den duur moeten worden omgevormd tot de politie van Kosovo. Op korte termijn zal UCK-politie naar verluidt patrouilles gaan uitvoeren op de belangrijkste weg waarlangs vluchtelingen naar Kosovo zullen terugkeren. Een commandant van een UCK-zone in noord-Kosovo ging een stap verder en sprak van een "burgerwacht" die zou worden opgeleid door de NAVO.

In het kielzog van de NAVO-troepen vult het UCK het vacuüm dat ontstaat bij de aftocht van de Joegoslavische en Servische eenheden. Daarbij transformeert het "leger" zich opnieuw. Begonnen uit een verzameling vrijwel autonome groepjes, die zich voornamelijk met smokkel bezighielden, heeft het UCK in de loop van 1998 omgevormd tot een relatief homogeen leger, al is allerminst zeker dat alle groepen die pretenderen tot het UCK te behoren, ook daadwerkelijk het gezag van de Generale Staf aanvaardden. Als uitvloeisel van de onafhankelijkheidsstrijd vormde het UCK het afgelopen jaar ook een daadwerkelijke regering. Nu er gebieden in Kosovo "bevrijd" zijn, heeft het leger kennelijk ambities om ook regionale en lokale bestuursstructuren te organiseren en die te beveiligen met een eigen leger en politie. Daarbij neemt het "leger" reeds een voorschot op de politieke organisatie die Kosovo in de toekomst moet krijgen. In twee opzichten staat dat op gespannen voet met de VN-resolutie. Ten eerste streeft het UCK naar onafhankelijkheid voor Kosovo, terwijl dat niet het doel van de resolutie is. Ten tweede wordt in de VN-resolutie voorzien in een demilitarisering van het UCK, terwijl het "leger" er geen twijfel over laat bestaan dat het daartoe niet bereid is. Daardoor ontstaat de kans op wrijvingen tussen de NAVO en de Joegoslavische autoriteiten, die KFOR er nu reeds van beschuldigen met twee maten te meten. Ook kunnen er spanningen binnen Kosovo zelf ontstaan, omdat aanhangers van "schaduwpresident" Rugova zich buitenspel gezet zullen voelen door het UCK.

Patriarch naar Pec

De patriarch van de Servisch-Orthodoxe kerk, Pavle, heeft verklaard dat hij op korte termijn zal vertrekken naar het klooster in Pec (west-Kosovo) waar hij het grootste deel van zijn loopbaan heeft doorgebracht. Volgens eigen zeggen wil Pavle dienen als een symbool voor de Serviërs in Kosovo en samen te leven met alle mensen van goede wil in Kosovo. Eerder deze week had de bisschop van Prizren, Artemije, verklaard dat hij vreesde voor zijn veiligheid en daarom zijn bisdom wilde verlaten. Kennelijk als reactie daarop komt Pavle juist terug. Daarbij speelt vermoedelijk de vrees van Pavle een rol dat Kosovo, als alle Serviërs het voorbeeld van Artemije volgen, voor altijd voor de Serviërs verloren zal zijn. Pavle heeft zich altijd geprofileerd als een symbool van het Servische nationalisme. Nog deze week bekritiseerde hij Milosevic omdat deze onaanvaardbare concessies had gedaan ten aanzien van Kosovo. Daarom moet worden betwijfeld of Pavle ook op termijn met de meerderheid in Kosovo zal kunnen samenleven, omdat deze hem zal beschouwen als het symbool van de Servische aanspraken op Kosovo.

Serviërs onder begeleiding van ministers naar Kosovo

De afgelopen dagen zijn kleine groepjes Serviërs die eerder uit Kosovo waren gevlucht, teruggekeerd naar de provincie. Eén van deze groepjes werd begeleid door twee ministers uit het Servische kabinet. De terugkeer kreeg veel aandacht van de Servische staatsmedia. Inmiddels hebben Albaneestalige media gewaarschuwd dat Servische para-militaire organisaties op het punt staan Kosovo binnen te komen om daar wraak te nemen. Er is de Serviërs zeer veel aan gelegen dat er zo veel mogelijk Serviërs achterblijven in Kosovo. Om die reden worden de Serviërs die uit Kosovo gevlucht zijn, onder druk gezet om terug te keren. Daarbij wordt onder meer sterk benadrukt dat het de taak van KFOR is om de Serviërs (en alle andere bewoners van Kosovo) te beschermen. Het tweeledige doel zou kunnen zijn dat de ontevreden Serviërs worden weggehouden uit Belgrado, en dat de ontevredenheid van de Serviërs zich richt op KFOR in plaats van op het regime. Overigens is niet uitgesloten dat ofwel terugkerende Servische bewoners, ofwel leden van paramilitaire organisaties die samen met het Kosovo binnenkomen, inderdaad agressieve daden jegens Albanezen in de zin hebben.

Onduidelijkheid over ontwapening UCK

In het jongste G8 akkoord is bepaald dat KFOR is belast met het toezicht op, en indien noodzakelijk het opleggen van, de demilitarisering van het UCK. De plaatsvervangend minister van Defensie van de UCK-regering heeft alle UCK-eenheden opgeroepen met de NAVO samen te werken op straffe van verlies van politieke steun. Inmiddels is gemeld dat tussen UCK-leiding en KFOR overeenstemming is bereikt dat het UCK binnen een maand de zware wapens zal inleveren, en binnen drie maanden de handvuurwapens.

Zoals al uit bovenvermelde UCK-oproep blijkt, bestaat er aan UCK-zijde weerstand tegen de in de VN-resolutie geëiste demilitarisering. Dat houdt voor een deel verband met diep wantrouwen jegens de Serviërs, maar voor een deel ook met rivaliteit tegen de rivalen van het UCK in de LDK. Ook aan NAVO-zijde is voorbehoud tegen de demilitarisering van het UCK, omdat de Albanezen het slachtoffer van Servische agressie zijn. Het nu bereikte akkoord weerspiegelt dit voorbehoud. Ten eerste is de overeengekomen termijn rekbaar. Vanzelfsprekend zijn het de handvuurwapens die in de nabije toekomst van doorslaggevende waarde zullen zijn (het UCK beschikt nauwelijks over zware wapens). In de komende drie maanden zal meer duidelijkheid ontstaan over de politieke situatie in Kosovo en het UCK heeft min of meer een vrijbrief gekregen om die periode gewapend te doorstaan. Bovendien is "ontwapening" een minder vergaande term dan "demilitarisering".

UCK klaagt over passiviteit KFOR

De website van het UCK heeft gesteld dat de meeste Serviërs die zich schuldig hebben gemaakt aan misdaden tegen de Albanezen, het gebied verlaten in samenwerking met de Servische en Joegoslavische eenheden. KFOR zou hen daarbij geen strobreed in de weg leggen en daarmee verhinderen dat de schuldigen ter verantwoording worden geroepen. Er werd een parallel getrokken met de situatie in Bosnië-Herzegovina, waar eveneens nog prominente (Servische!) schuldigen aan oorlogsmisdaden vrij rondlopen. Het moet de Kosovo-Albanezen inderdaad een doorn in het oog zijn dat zo vele schuldigen ongestraft het gebied verlaten. Anderzijds verschaft het UCK zichzelf hiermee tegelijkertijd een legitimatie om zich zo nu en dan aan overeenkomsten, bijvoorbeeld met betrekking tot de eigen ontwapening, te onttrekken. Bovendien wordt, bewust of onbewust, de neutraliteit van KFOR in twijfel getrokken, hetgeen kan leiden tot wrijvingen tussen individuele Albanezen en leden van KFOR.

FARK maakt deel uit van UCK (of niet)

Onlangs heeft commandant Bicaj van de FARK, de "gewapende arm" van de "schaduwregering" van premier Bukoshi, een interview gegeven. Daarin stelt hij dat de FARK deel uitmaakt van het UCK. Hij zei evenwel dat hij er moeite mee heeft als mensen op grond van hun militaire merites op politieke posten worden benoemd. In de visie van Bicaj is de FARK het reguliere leger van Kosovo en Bukoshi de gekozen premier. Hij ontweek een antwoord op de vraag of hij orders van Thaci aanvaardt. Zoals gemeld betwisten Thaci en Bukoshi elkaar het recht om zich als de legitieme vertegenwoordiger van de Kosovo-Albanezen op te treden. In samenhang hiermee hebben de Albanese autoriteiten onlangs de FARK-eenheden de opdracht gegeven Albanië te verlaten. Hoewel Bicaj kennelijk een poging doet de verschillen te bagatelliseren, blijkt uit zijn uitspraken dat er inderdaad sprake is van rivaliteit tussen FARK en UCK. Laatstgenoemd leger lijkt daarbij aan de winnende hand te zijn.

Thaci wil eigen diplomatieke betrekkingen

Thaci heeft gezegd dat Kosovo officiële diplomatieke betrekkingen met de internationale gemeenschap moet krijgen. Hierbij zinspeelde Thaci op directe banden met Europa en de Verenigde Staten. Thaci's voorstel druist in tegen het op het G8-plan gebaseerde vredesakkoord, waarin voor Kosovo een autonome status binnen Joegoslavië is voorzien. Het instemmen met officiële diplomatieke betrekkingen tussen Pristina en de rest van de wereld zou in feite erkenning van de onafhankelijkheid van Kosovo betekenen. Het lijkt weinig twijfel dat de Joegoslavische leiders niet zullen instemmen met Thaci's voorstel, omdat deze ontwikkeling een inbreuk op de Joegoslavische soevereiniteit zou betekenen. Belgrado zal Thaci's streven naar eigen banden met de internationale gemeenschap dan ook uitleggen als een nieuw bewijs voor het streven van het UCK naar een onafhankelijk Kosovo. In dit licht blijven de Joegoslavische leiders het "bevrijdingsleger" als een gevaar voor een stabiel vredesproces beschouwen en zullen zij met argusogen de (negatieve) internationale reactie op Thaci's voorstel volgen.

Bukoshi ontfermt zich over tv-station

Volgens onbevestigde berichten is Bukoshi in Pristina om het locale, Kosovaarse tv- en radiostation onder zijn controle te brengen. Bukoshi beschouwt zichzelf nog steeds als de "premier" van Kosovo en lijkt inmiddels Rugova's positie als leider van de LDK aan het wankelen te hebben gebracht. Zijn belangrijkste rivaal is Thaci. Bukoshi's belangrijkste wapen is het beheer van de door de Kosovo-Albanese diaspora bijeengebrachte financiële fondsen. De poging van Bukoshi het Kosovaarse tv- en radiostation door een financiële injectie onder zijn controle te brengen zou zijn positie verder versterken, omdat politiek gekleurde media de uitkomst van de eerstvolgende verkiezingen kunnen beïnvloeden. De enige manier om dit te voorkomen zou het aanstellen van onafhankelijke (Albanese) journalisten zijn, waarbij de internationale gemeenschap, evenals in Bosnië-Herzegovina, de berichtgeving in banen zou moeten leiden.

Montenegro

Djukanovic pleit voor meer autonomie

De Montenegrijnse president Djukanovic heeft andermaal gepleit voor versterking van de autonomie van zijn republiek. Hij liet doorschemeren dat anders zou worden gekozen voor onafhankelijkheid. Dit is een nieuwe uiting van het van Djukanovic bekende thema. Hij pleit voor versterking van de juridische positie van Montenegro en dreigt met onafhankelijkheid als daarmee niet wordt ingestemd. Het is overigens denkbaar dat een dergelijk pleidooi contra-productief werkt, omdat vele Serviërs de vrees zullen hebben dat na de concessies ten aanzien van Kosovo een verdere desintegratie van Joegoslavië dreigt.

SNP-lid pleit voor referendum

Een Montenegrijns parlements lid van de partij van federaal premier Bulatovic (SNP) heeft gepleit voor een referendum over onafhankelijkheid voor Montenegro. Dit is opmerkelijk, zeker indien de SNP zich achter dit pleidooi schaart. De SNP en Bulatovic gelden als nauwe medestanders van Milosevic en hebben zich altijd verzet tegen voorstellen voor (meer) onafhankelijkheid voor Montenegro. Het is overigens denkbaar dat de SNP (als het inderdaad een partij-initiatief betreft) er rekening mee houdt dat onder invloed van de NAVO-aanvallen en de goede betrekkingen die Djukanovic met de NAVO onderhoudt, de steun onder de Montenegrijnse bevolking voor voortzetting van de banden met Joegoslavië is gegroeid, zodat een meerderheid tegen Montenegrijnse onafhankelijkheid zou stemmen. Desondanks zou een referendum een impliciete erkenning van het recht van afscheiding van Montenegro zijn, zodat de SNP zich met dit voorstel op glad ijs begeeft.

Macedonië

Georgievski ontmoet Thaci

De Macedonische premier Georgievski heeft een ontmoeting gehad met Thaci. Daarbij werd het potentieel voor samenwerking geprezen. Deze ontmoeting is om meerdere redenen interessant. Ten eerste zal Thaci dit bezoek beschouwen als een zekere vorm van erkenning; in feit treedt Thaci hier reeds op als de regeringsleider van een onafhankelijk Kosovo. Ten tweede is het opmerkelijk dat Georgievski zaken doet met een vertegenwoordiger van het UCK, terwijl het UCK in 1998 nog had aangekondigd een "tweede front" te openen in Macedonië ten gunste van de Albanese minderheid in dat land. Vermoedelijk heeft Georgievski gepoogd van Thaci garanties te verwerven dat het UCK zich niet zal mengen in de interne problemen van Macedonië, in ruil voor *de facto* erkenning van de UCK-regering in Kosovo.